

vysokoškolského studia pro funkcionáře a pracovníky aparátu SSM, kádrové rezervy, dále pro pracovníky v oblasti mimoškolské činnosti, zvláště na středních školách a v domech pionýrů a mládeže. Příprava tohoto studia je součástí hlavních úkolů rozvoje ÚPS SSM. Potřeba ucelené vysokoškolské formy studia vyplývá rovněž ze stoupajících nároků na politickou a odbornou úroveň pracovníků aparátu SSM a PO SSM i ze zkušeností mládežnických organizací, zejména sovětského Komsomolu. Vysokoškolská příprava kádrů je rovněž předpokladem zvýšení účinnosti poznávací činnosti SSM a PO SSM a výrazně napomáhá vědeckému řízení a rozhodování v oblasti problematiky mládeže v současné etapě rozvoje naší socialistické společnosti.

Pro nejbližší období stojí před Ústřední politickou školou SSM v popředí úkol dále rozvíjet, prohlubovat a zkvalitňovat úroveň přípravy kádrů pro SSM a PO SSM. Rovněž výzkumné metodická a informačně dokumentační činnost školy směřuje ke komplexnímu vytvoření teoretického zázemí jak pro rostoucí nároky výchovně vzdělávacího procesu, tak i pro práci orgánů SSM a PO SSM a další všestranný rozvoj dětského a mládežnického hnutí.

Jiří Matějka

Informace o zaměření činnosti odboru pro výzkum mládeže Ústavu pro filozofii a sociologii ČSAV

Na počátku 7. pětiletky došlo ve výzkumu mládeže k významné kvalitativní změně — v rámci státního plánu základního výzkumu byla výzkumná tematika koncipována na úrovni stěžejního směru VIII-10 s názvem *Formování sociálního vývoje a aktivity mládeže při budování a obraně rozvinuté socialistické společnosti*. Řídícím pracovníkem stěžejního směru se stal Ústav pro filozofii a sociologii ČSAV a jeho předsedou doc. dr. F. Charvát, DrSc. K zabezpečení vědeckých úkolů v oblasti výzkumu mládeže a zajištění činnosti rady stěžejního směru byl k 1. 4. 1981 vytvořen v rámci ÚFS ČSAV odbor pro výzkum mládeže — teoreticko-řídící pracoviště stěžejního směru.

Odbor pro výzkum mládeže je koordinačním pracovištěm HÚ VIII-10-2 *Sociální struktura mládeže a faktory jejích proměn v podmínkách budování rozvinutého socialismu* a řešitelským pracovištěm dvou dílčích úkolů DÚ VIII-10-2/1 *Vývoj sociálně třídní struktury stěžejního směru* se stal Ústav pro filozofii a sociologii ČSAV a jeho předsedou doc. dr. F. Charvát, DrSc. K zabezpečení vědeckých úkolů v oblasti výzkumu mládeže a zajištění činnosti rady stěžejního směru byl k 1. 4. 1981 vytvořen v rámci ÚFS ČSAV odbor pro výzkum mládeže — teoreticko-řídící pracoviště stěžejního směru.

Odbor pro výzkum mládeže je koordinačním pracovištěm HÚ VIII-10-2 *Sociální struktura mládeže a faktory jejích proměn v podmínkách budování rozvinutého socialismu* a řešitelským pracovištěm dvou dílčích úkolů DÚ VIII-10-2/1 *Vývoj sociálně třídní struktury stěžejního směru* se stal Ústav pro filozofii a sociologii ČSAV a jeho předsedou doc. dr. F. Charvát, DrSc. K zabezpečení vědeckých úkolů v oblasti výzkumu mládeže a zajištění činnosti rady stěžejního směru byl k 1. 4. 1981 vytvořen v rámci ÚFS ČSAV odbor pro výzkum mládeže — teoreticko-řídící pracoviště stěžejního směru.

Odbor pro výzkum mládeže je koordinačním pracovištěm HÚ VIII-10-2 *Sociální struktura mládeže a faktory jejích proměn v podmínkách budování rozvinutého socialismu* a řešitelským pracovištěm dvou dílčích úkolů DÚ VIII-10-2/1 *Vývoj sociálně třídní struktury stěžejního směru* se stal Ústav pro filozofii a sociologii ČSAV a jeho předsedou doc. dr. F. Charvát, DrSc. K zabezpečení vědeckých úkolů v oblasti výzkumu mládeže a zajištění činnosti rady stěžejního směru byl k 1. 4. 1981 vytvořen v rámci ÚFS ČSAV odbor pro výzkum mládeže — teoreticko-řídící pracoviště stěžejního směru.

Odbor pro výzkum mládeže je koordinačním pracovištěm HÚ VIII-10-2 *Sociální struktura mládeže a faktory jejích proměn v podmínkách budování rozvinutého socialismu* a řešitelským pracovištěm dvou dílčích úkolů DÚ VIII-10-2/1 *Vývoj sociálně třídní struktury stěžejního směru* se stal Ústav pro filozofii a sociologii ČSAV a jeho předsedou doc. dr. F. Charvát, DrSc. K zabezpečení vědeckých úkolů v oblasti výzkumu mládeže a zajištění činnosti rady stěžejního směru byl k 1. 4. 1981 vytvořen v rámci ÚFS ČSAV odbor pro výzkum mládeže — teoreticko-řídící pracoviště stěžejního směru.

Odbor pro výzkum mládeže je koordinačním pracovištěm HÚ VIII-10-2 *Sociální struktura mládeže a faktory jejích proměn v podmínkách budování rozvinutého socialismu* a řešitelským pracovištěm dvou dílčích úkolů DÚ VIII-10-2/1 *Vývoj sociálně třídní struktury stěžejního směru* se stal Ústav pro filozofii a sociologii ČSAV a jeho předsedou doc. dr. F. Charvát, DrSc. K zabezpečení vědeckých úkolů v oblasti výzkumu mládeže a zajištění činnosti rady stěžejního směru byl k 1. 4. 1981 vytvořen v rámci ÚFS ČSAV odbor pro výzkum mládeže — teoreticko-řídící pracoviště stěžejního směru.

mládeže projekt a realizovali výzkum *Socialistické uvědomění a společensko-politické aktivity mládeže a pracujících*. Jedná se o široce koncipovaný výzkum k problematice socialistického uvědomění, společensko-politických aktivit a účasti na řízení pracujících a mládeže. Výsledky z tohoto výzkumu byly využity při řešení HÚ VIII-10-2.

V průběhu své existence se odbor pro výzkum mládeže podílel na zpracování řady podkladových materiálů a expertiz pro orgány společenské decise. Společně s ÚV SSM zajišťuje stálý seminář rady stěžejního směru SPZV, jehož hlavním úkolem je navázání užšího dialogu mezi představiteli společenské praxe a zástupci vědecko-výzkumné fronty. Pracovníci odboru publikovali v minulých letech výsledky své práce jak v odborném, tak denním tisku.

V rámci své činnosti odbor koordinuje řešení tří dílčích úkolů. Jako součást DÚ VIII-10-2/3 *Sociálně politická aktivita mládeže jako faktor přeměn sociální struktury mládeže*, jehož řešitelským pracovištěm je ÚPS SSM, byl realizován výzkum *Společensko-politické aktivity mládeže* na souboru 2500 respondentů. Závěrečná zpráva DÚ VIII-10-2/4 *Kulturní život mládeže v podmínkách budování rozvinuté socialistické společnosti*, kterou zpracovalo řešitelské pracoviště na filozofické fakultě UK, přinesla na základě rozboru velkého množství podkladových materiálů i výsledků empirických výzkumů řadu nových poznatků o kulturním životě mladých lidí v ČSSR. Řešitelský kolektiv Společenskovědního ústavu SAV Košice vypracoval v roce 1984 předběžnou variantu teoreticko-analytického podkladového materiálu DÚ VIII-10-2/5 *Závažné aspekty společenského vědomí učňovské mládeže jako faktory přeměn její sociální struktury*. Autoři na základě empirických materiálů analyzovali světonázor, hodnotové orientace, životní plány a postoje učňovské mládeže.

Úkoly, na jejichž plnění se v nadcházejícím období bude podílet odbor pro výzkum mládeže naznačují, že kromě nutnosti získávat a zpracovávat poznatky o současné mládeži bude třeba budovat ucelenou teorii mládeže — včetně aparátu pojmů a kategorií —, uplatnit náročnější metodologické postupy, postihnout procesuální stránku sociálních jevů a co nejširším zobecněním výsledků výzkumné práce s kvalifikovanými náměty, doporučeními a závěry posloužit společenské praxi. Z tohoto hlediska je proto nutné zvyšovat nároky na rozsah a zejména na kvalitu spolupráce všech pracovišť zabývajících se problematikou mládeže nejen v rámci ČSSR, ale i v mezinárodním měřítku. Nutnost prohloubit a zintenzívnit teoreticko-výzkumný zájem o mladou generaci klade zvýšené nároky na všechna společenskovědní pracoviště zabývajících se touto problematikou, odbor pro výzkum mládeže ÚFS ČSAV nevyjímaje.

Hana Navarová

Vědecko-výzkumná práce v Ústavech marxismu-leninismu UK a ČVUT

Mezi sociologická pracoviště, kde má výzkum mládeže již svoji tradici a nezastupitelné místo, patří i ústavy marxismu-leninismu našich největších vysokých škol — Ústav marxismu-leninismu Univerzity Karlovy a Ústav marxismu-leninismu Českého vysokého učení technického v Praze.

Obě pracoviště, jak Středisko komunistické výchovy ŮML UK (dříve SMS ŮML UK) tak i ŮML ČVUT mají stejný objekt výzkumu — vysokoškolskou mládež, proto je jen samozřejmé, že v úsilí o splnění úkolů a dosažení vytčených cílů nepostupují izolovaně. Pracovníci obou ústavů představují podstatnou část řešitelské kapacity v rámci HÚ VIII-10-3 *Formování mladé inteligence pro život a práci v rozvinuté socialistické společnosti*. O výsledcích jejich spolupráce může mimo jiné vypovídat i skutečnost, že se letos konal již dvanáctý ročník tematického semináře *Úloha vysoké školy při výchově mladé socialistické inteligence*. V organizaci těchto seminářů se obě instituce střídají a k účasti jsou přizváni i pracovníci dalších výzkumných pracovišť a zástupci společenské praxe a decizní sféry. Tato setkání se stávají místem prezentace dílčích výsledků úkolů státního i resortního plánu a v poslední době se zaměřují především na otázky zkvalitnění teoretických i metodologických aspektů řešení těchto úkolů.

Hlavním předmětem výzkumného zaměření Ústavu marxismu-leninismu ČVUT se v období let 1981—1985 stal proces zapojení mladé inteligence do praxe se zvláštním zřetelem k absolventům vysokých škol technických.

V letech 1978—1983 byl v této souvislosti realizován výzkum (s mezinárodní účastí) zapojení absolventů vybraných vysokých škol, resp. fakult, do společenské praxe. První etapa (1978) se vztahovala k závěrečné fázi vysokoškolského studia — k problematice přípravy a připravenosti přechodu do zaměstnání, druhá etapa (1980) se týkala vlastního přechodu absolventů do zaměstnání, šetřeno po více než jednoroč-